

LETO IX.

posebna izdaja

september

1983

glasilo szdl

občine

logatec

Logaške NOVICE

Ob našem prazničnem dnevu

Letošnji občinski praznik je za nas obcino in občane Logatca toliko pomembnejši, ker tokrat proslavljamo tudi zgodovinski jubilej – 40-letnico ustanovitve Logaškega bataljona v Žibrahah.

Sestavljali so ga večinoma mladi Logačani, ki so 12. septembra 1943. leta množično stopali v partizanske vrste. Veliko teh je žrtvovalo svoja mlada življenja za to, da mi svobodno živimo in si v naši domovini gradimo in ustvarjamo boljšo in lepšo bodočnost. Zato smo si Logačani izbrali ta dan za svoj praznik. V počastitev praznovanja občinskega praznika bo 4. septembra v Logatcu 6. srečanje borcev in aktivistov Notranjske. Že sedaj izrekamo vsem udeležencem srečanja dobrodošlico in ugodno počutje.

Letos praznujemo v naši občini več pomembnih jubilejev:

- Osnovna šola »8. talcev« Logatec praznuje 100-letnico ustanovitve in obstoja;

- Godba na pihala Logatec 70-letnico delovanja;

- Slovenijales – Kombinat lesne industrije Logatec 30-letnico ustanovitve in

- Planinsko društvo Logatec 10. letnico obstoja.

Za pomembne delovne uspehe vsem delovnim kolektivom, organizacijam in društvom ob njihovih jubilejih iskrene čestitke z željo za njihov nadaljnji napredek in razvoj.

Vsako leto ob tem prazničnem času navadno ugotavljamo tudi uspehe in neuspehe preteklega obdobja. Zato naj navedem nekaj najpomembnejših dejstev.

Gospodarska rast kaže, da je bilo poslovanje delovnih organizacij v preteklem letu več ali manj uspešno.

- Celotni dohodek gospodarstva občine je porastel od prejšnjega leta za 21 %.

- Primerljivi doseženi dohodek vključno z amortizacijo, je bil večji za 10,1 %.

- Čisti dohodek pa je bil manjši za 3,3 %.

- Akumulacija za razširitev materialne osnove dela se je od prejšnjega leta znižala za 25,6 %.

Na te nezavidljive rezultate gospodarjenja, ki so nekateri slabši v primerjavi z letom 1981, so predvsem vplivali povečani materialni stroški zaradi znatno naraščajočih cen reprodukcijskega materiala, medtem ko so bile cene končnih izdelkov zamrznjene.

Ta neusklajena gospodarska gibanja so negativno delovala na celotno gospodarstvo občine, zlasti sta bila pri tem najbolj prizadeta TOZD-a Valkarton in Stavbno pohištvo Logatec, ki jima je rentabilnost in akumulativna sposobnost leta 1982 v primerjavi z letom 1981 znatno upadla.

Vendar navzlic tem zaostrenim pogojem gospodarjenja so leta 1982 vse delovne organizacije svoje poslovanje več ali manj zaključile s pozitivnim finančnim izidom brez poslovnih izgub.

Trend poslovnih dosežkov za I. polletje 1983 pa kaže ugodnejšo rast našega gospodarstva. To pomeni, da so vse delovne organizacije v tem I. polletju svoje poslovanje uspešno zaključile z ugodnim finančnim rezultatom, razen PETROL Tozd Gostinstvo LOM. Ta je v tem I. polletju okrnjeno poslovanje zatadi izvajanja naložbenih del. Zgrajene so dodatne gostinske zmogljivosti v vrednosti 55 milijonov din, ki že služijo svojemu namenu.

Prav zato je v drugi polovici leta v tej temeljni organizaciji pričakovati boljši poslovni uspeh.

Naše delovne organizacije so prav tako dosegle ugodne rezultate v izvozu usmerjenosti na konvertibilno področje. Vrednost izvoza predstavlja letno nad 10 milijonov dolarjev.

V naši občini je največji izvoznik KLI Logatec – TOZD Drobnopohištvo, ki kontinuirano izvažja in povečuje izvoz. Tudi v prihodnje mora to postati stalna naloga naših delovnih organizacij.

GRADNIK je v svoji dejavnosti v tem obdobju znatno povečal produkcijo betonskih elementov, zgradil več stanovanjskih blokov, 83 stanovanj raznih velikosti v Logatcu in v drugih krajih. V zaključni fazi je dograditev čistilne naprave, ki je pripravljena za obratovanje. V Smolevcu je v lastni režiji opravil rekonstrukcijo separacije za pridobivanje peska in gramoza v vrednosti nad 5 milijonov dinarjev. Poleg tega je sodeloval pri raziskavi vodnih virov na območju naše občine kot tudi na drugih področjih gradenj.

Nadaljevanje na 2. strani

PROGRAM

PRIREDITEV V POČASTITEV PRAZNIKA OBČINE LOGATEC »12. SEPTEMBER«

PETEK, 2. 9. 1983

ob 17. uri – Otvoritev razstave gospodarstva, obrti in drugih dejavnosti. Razstava bo v KS Tabor.

SOBOTA, 3. 9. 1983

ob 8. uri – Odprto občinsko prvenstvo v namiznem tenisu v domu na Griču

ob 8. uri – Tekmovanje industrijskih gasilskih enot KARTONKA AVALA Beograd, BEL Belišče, LEPENKA Tržič in VALKARTON Logatec pri Valkartonu

ob 9. uri – Pričetek občinskega prvenstva v streljanju z malokalibrsko in zračno puško na strelišču pod Sekirico

ob 20. uri – Srečanje oktetov lesne industrije Slovenije in jubilarov Kombinata lesne industrije ob 30-letnici v Narodnem domu

NEDELJA, 4. 9. 1983

ob 11. uri – : srečanje borcev in aktivistov Notranjske pred Narodnim domom. Slavnostni govornik – France Popit. V programu sodeluje Moški zbor lesarjev Slovenije in godba na pihala JLA iz Ljubljane

ob 15. uri – Praznovanje 30-letnice Kombinata lesne industrije, srečanje delavcev in upokoencev, podelitev plaket in prireditev v Grajskem parku

PONEDELJEK, 5. 9. 1983

ob 17. uri – Odprto občinsko prvenstvo v malem nogometu na igrišču Osnovne šole »8 talcev« Logatec

SREDA, 7. 9. 1983

ob 17. uri – Turnir v košarki na igrišču pred Narodnim domom

ČETRTEK, 8. 9. 1983

ob 14. uri – Odprto občinsko prvenstvo v tenisu za vse kategorije v Grajskem parku

PETEK, 9. 9. 1983

ob 20. uri – Nočni tek po ulicah Logatca za vse kategorije

SOBOTA, 10. 9. 1983

ob 7. uri – Budnica

ob 8. uri – Občinsko prvenstvo v kegljanju na Vrhnikih

ob 9. uri – Skupščina skupnosti borcev Logaškega bataljona v Narodnem domu

ob 11. uri – Slavnostna seja občinske skupščine v Narodnem domu

ob 15. uri – Odkritje spominske plošče v Žibrahah

NEDELJA, 11. 9. 1983

ob 8. uri – Odprto prvenstvo Notranjske v balinanju na balinišču »Pri Krištofu«

ob 9. uri – Hitropotezno prvenstvo Notranjske v šahu v Narodnem domu

ob 10. uri – Razstava živine z ocenjevanjem v Hotedršici

ob 10. uri – Odprto občinsko prvenstvo v smučarskih skokih za cicibane in pionirje na 15 in 25-metrski skakalnici na Sekirici

TOREK, 13. 9. 1983

ob 20. uri – Filmska predstava – jugoslovanski film »Široko je listje«

PRIREDITVENI ODBOR

Nadaljevanje s 1. strani

KLI s svojimi TOZDI je svoje zastavljene cilje uresničil. Preskrba z repromateriali je bila glede na občasne manjše odklone še kar zadovoljiva. Plasman izdelkov na domačem in tujem trgu je potekal brez večjih zastojev, pri čemer je bila tudi ustvarjena primerna akumulacija.

Celotna predračunska vrednost naložb za dograditev nove tovarne stolov in strojne opreme, vključno z uvoženo strojno opremo, znaša cca 301 milijon dinarjev. Od te vrednosti je za dograditev, ki je v teku že porabljenih nad 120 milijonov dinarjev.

Zaključek naložbe je predviden do konca tega leta. Viri sredstev za pokritje naložbe so v pretežni meri zagotovljeni iz lastnih sredstev, bančnih blagovnih in od sovlagateljev.

KONFEKCIJA posluje uspešno, naročil ima dovolj za domači in tuji trg. Vse bolj se vključuje v izvoz. Preskrba z repromateriali je bila še kar zadovoljiva. Za povečanje izvoznih poslov in za domači trg, bi potrebovali za zaposlitev v proizvodnji še dodatno cca 60 delavk, vendar pa jih trenutno ni mogoče dobiti.

VALKARTON – Gospodarske razmere so se v letošnjem letu izboljšale. Oskrba z repromaterialom je bila redna. Naročila in prodaja potekata normalno. V tem letu so tudi nekaj izdelkov izvozili. S tem bo potrebno nadaljevati.

V primerjati s preteklim enakim obdobjem se je letos tudi znatno izboljšala rentabilnost in akumulativna sposobnost.

Za naložbe v strojno opremo je bilo vloženo cca 7,2 milj. dinarjev.

M-KZ LOGATEC, s svojimi dejavnostmi je poslovala brez večjih zastojev. Sprotno je skrbela za nabavo repromateriala za kmetijsko proizvodnjo in s tem redno oskrbovala kmete in kooperante in druge. Skrbela je za pridobivanje in usposabljanje novih površin za kmetijsko proizvodnjo. Sodelovala bo z Biotehnično fakulteto v Ljubljani pri dograditvi hlevov in silosov. Za te namene bo na podlagi samoupravnega sporazuma združevala sredstva v višini 1.580.000 dinarjev. Tudi v prihodnje mora biti v naši občini ena od prioritarnih nalog vseh gospodarskih dejavnikov, da se pospešujejo naložbe za povečanje kmetijske proizvodnje in za pridelovanje hrane v družbenem in zasebnem sektorju.

TOZD – GOZDARSTVO – Po načrtovani letni dinamiki redno izpolnjuje plan blagovne proizvodnje in ga celo presega. Vendar za nemoten potek gozdne proizvodnje primanjkuje domačih gozdnih delavcev, zato v pretežni meri zaposluje delavce iz drugih republik. Za nemoten potek spravila lesa iz gozdov se letno zgradi v lastni režiji cca 15 km gozdnih vlak in gozdnih cest. V te namene je bilo v obravnavanem obdobju vloženo cca 5,2 milj. dinarjev.

TOK – GOZDARSTVO je plan blagovne proizvodnje uresničila, pri čemer računamo, da bo tudi letni plan v celoti izpolnjen.

Za pridobivanje lesa iz gozda se je zgradilo več vlak in gozdnih cest. Skupna vrednost teh znaša 9,1 milj. dinarjev.

ALPINA ŽIRI – POSLOVNA ENOTA LOGATEC je z nakupom in obnovo objekta pridobila v Logatcu nov sodobni trgovski lokal za prodajo obutve in športne opreme. V Rovtah pa je dodatno razširila obrat za proizvodnjo obutve.

Celotna vrednost vseh naložb v gospodarstvu za preteklo enoletno obdobje je znašala 384,5 milj. dinarjev, od te vrednosti odpade na KLI 78,3 %, preostali del 21,7 % pa na druge delovne organizacije.

K gospodarskemu napredku naše občine je prispevalo svoj delež tudi naše obrtništvo in malo gospodarstvo.

Zato je tudi v prihodnje tej tercialni dejavnosti potrebno nuditi vsestransko podporo in pomoč.

Letos so bila vložena tudi pomembna sredstva na področju komunalne infrastrukture. Zgrajeni so bili naslednji objekti:

KS VRH NAD ROVTAMI:

Na cestnem odseku Račeva–Smrečje je bila v dolžini 3,7 km obnovljena in asfaltirana cesta. Vrednost naložbe je znašala 12 milj. dinarjev. Finančna sredstva so bila zagotovljena iz samoprispevka občine Logatec v znesku 5,5 milj. dinarjev, prispevek delovnih organizacij Logatca, Žirov in KS Žiri znašajo 5,4 milj. dinarjev ter Komunalne cestne skupnosti Logatec v višini 500 tisoč dinarjev. Kraji KS Vrh pa so z denarnim in udarniškim delom prispevali cca 600 tisoč dinarjev. Cesta že služi svojemu namenu.

KS ROVTE

V tej KS je bila letos zgrajena bencinska črpalka, katere vrednost je znašala 9,5 milj. dinarjev. Za to naložbo so prispevale: Republiške skupne rezerve Ljubljana 5,6 milj. dinarjev, Petrol Ljubljana v znesku 1,9 milj. dinarjev, Skupščina občine Logatec in KGZ »SORA« Žiri pa vsaka po 1 (en) milijon dinarjev. Črpalka že obratuje.

KS TRATE

Na odseku Židank – Trate je obnovljeno in asfaltirano cestišče v dolžini 5,9 km. Vrednost teh del je znašala 17,6 milijonov dinarjev. Viri sredstev:

- samoprispevek občine Logatec v znesku 16 milijonov dinarjev,
- prispevek krajanov KS Trate v višini 1 milijon dinarjev,
- prispevek KZ Logatec, Osnovne šole »8 talcev« Logatec in obč. gasilske zveze v vrednosti 600 tisoč dinarjev, (za asfaltiranje dvorišč pri šoli, gasilskem domu in zadrugi nem domu).

Dela so zaključena in cesta predana namenu.

KS HOTEĐRŠICA

V letošnjem letu so bile v KS opravljene tri pomembnejše stvari:

- Napeljava telefonskega omrežja v naseljih: Ravnik, Žibrshe in Novi svet. Vrednost del znaša nad 5 milijonov dinarjev. Sredstva so bila zagotovljena s prispevki vaščanov in z udarniškim delom.

- Opravljene so bile raziskave vodnih virov, za kar je bilo porabljenih 1,5 milj. dinarjev.

- Urejena je bila regulacija hudournika in požiralnika. Za opravljena dela je bilo porabljenih 3,8 milijonov dinarjev. Vsa potrebna sredstva za raziskave in za regulacijo vodotoka je prispevala Vodna skupnost Ljubljana – Sava.

V glavnem so vsa dela v tej KS zaključena, razen telefonske napeljave, ki je v zaključni fazi.

KS NAKLO IN TABOR

V obeh KS razširjamo osnovno telefonsko omrežje. Celotna vrednost naložbe znaša 19,2 milijonov dinarjev. Polovico te vrednosti prispeva Skupnost PTT, drugo polovico pa prispevajo kraji – naročniki iz obeh KS.

Dela so v zaključni fazi.

V KS Naklo gradimo kanalizacijo in asfaltiramo ulice v skupni dolžini cca 1,5 km. Ob tem pa se ureja tudi javna razsvetljava. Vrednost posameznih del je naslednja:

Asfaltiranje ceste, ureditev kanalizacije in javne razsvetljave v Novi vasi znaša nad 2 milijona dinarjev. Dela so zaključena.

b) Kanalizacija v soseski 5 1 (Partizanska c., Gubčeva Ul. Of in Kidričeva) v dolžini nad 800 m. Vrednost teh del znaša 3,3 milj. dinarjev. Naložba bo zaključena do septembra t.l.

c) Asfaltiranje Titove ceste in ulic, ki so v povezavi s to cesto. Ob tem se ureja tudi javna razsvetljava. Vrednost teh del bo znašala nad 5,7 milijona dinarjev. Dela bodo opravljena do konca avgusta.

d) Asfaltiranje dela Stare poti – Klanec na Mandergah v vrednosti 400 tisoč dinarjev. Delo bo opravljeno skupaj z ostalim asfaltiranjem ulic. Skupna vrednost teh del v KS Naklo za komunalno ureditev znaša 11,4 milijona dinarjev. Za pokritje teh naložb pa so prispevali:

- kraji KS Naklo 3,6 milijona dinarjev,

- Kom. cestna skupnost Logatca 6,5 milijona dinarjev in

- Gradnik Logatec 1,3 milijona dinarjev.

Poleg navedenih naložb je v KS Naklo Logatec tudi v zaključni fazi zidava mrliške vežice. Vrednost te znaša 8 milijonov dinarjev. Viri sredstev so v glavnem že zagotovljeni.

Za posodobitev lokalnega prometa v občini je ŽSAM Logatec letos dodatno nabavila še en avtobus v vrednosti 250.000,- din in si s tem povečala svoj vozni park. Viri finansiranja so bili zagotovljeni iz lastnih sredstev.

Celotni seštevek vrednosti naložb kaže, da je bilo na področju krajevnih skupnosti naše občine v preteklem enoletnem obdobju vloženo v infrastrukturno komunalno ureditev skupaj 88,2 milj. dinarjev. Za izvedbo teh obsežnih vlaganj, so bili potrebni številni viri finansiranja, od samoprispevka, prispevkov krajanov, delovnih organizacij v občini in izven nje, samoupravnih interesnih skupnosti, Skupščine občine Logatec in republiških skupnih rezerv.

Za zidavo teh pomembnih objektov v naši občini gre zasluga in zahvala vsem občanom in delovnim ljudem, ki so na kakršenkoli način prispevali svoj delež. Ob tem moramo izreči priznanje in zahvalo tudi vsem delovnim organizacijam v občini in izven nje, krajevnim skupnostim, samoupravnim skupnostim, ki so pripomogle s svojimi prispevki uresničiti naše skupne cilje za napredek našega kraja.

Tudi v prihodnje mora biti naša skupna akcija usmerjena v nadaljnji vestranski razvoj naše občine. Posebno skrb pa moramo posvetiti povečanju osebne in družbenega standarda naših delavcev in občanov, ob tem pa tudi nenehno skrbeti za zaposlitev naših mladih ljudi.

Vsem, ki vsakodnevno prispevajo k napredku naše občine, se iskreno zahvaljujem in jim ob našem prazniku iskreno čestitam.

Rudi Lipovec

Delovni organizaciji KLI ob 30-letnici iskrene čestitke in mnogo delovnih uspehov.

Skupščina občine in
DPO Logatec

Rado Pehaček 1913–1983

Umril je Rado Pehaček. Kratka, a boleča vest, ki smo jo prejeli sredi julija. Vse nas je ta novica močno prizadela, saj je bilo njegovo življenje in delo tesno povezano z našo občino.

Že kot mlad deček se je s starši preselil iz rodne Ilirske Bistrice v Logatec, kjer je preživel svoja šolska leta. Že v rani mladosti je izgubil očeta. Mati je ostala sama s tremi otroki in preživljanje družine z malo pokojnino je bilo težko. Zato si je moral že kot študent poiskati priložnostno delo in si zaslužiti denar za študij. Tako je spoznal teže dela in zasluge v tedanjih razmerah, spoznal je odnose med tedanjimi delodajalci in delavci, kar vse mu je oblikovalo zavest. To življenje ga je oblikovalo v borca za pravice človeka, borca proti razrednemu izkoriščanju.

Njegovo politično, idejno, organizacijsko delo v sokolski organizaciji v Logatcu je bilo neprecenljive vrednosti za razvoj ljudske zavesti in odpora proti vsem nazadnjaškim silam. Zato ni slučajno, da so člani sokolske organizacije v Logatcu v celoti pristopili v Osvobodilno fronto in v njej odigrali pomembno nalogo.

V mračnih predvojnih letih je znal pravilno oceniti položaj in usmeriti napredno misleče ljudi. Bil je prvi organizator Osvobodilne fronte na našem območju. Sredi 1941. leta je postal član okrožnega odbora Osvobodilne fronte za Notranjsko.

Marca leta 1942 je zapustil Logatec in organiziral prvo partizansko enoto na območju Logatca – Logaško partizansko četo, ki so jo mnogi prebivalci imenovali Radotova četa in je vlivala duh odpora ter žela simpatije logaškega prebivalstva.

V teh težkih trenutkih so znali na-

vduševati, se zoperstavljati sovražniku le najpogumnejši in najodločnejši ljudje, takšni kot je bil tov. Pehaček.

Kmalu je prevzel nove odgovornosti v Dolomitskem partizanskemu odredu in nato v brigadi. Med napadom na italijansko posadko v Žužemberku je bil ranjen.

Nenehna borba in bogata revolucionarna pot ga je gradila v človeka, ki je znal ceniti vrednote delovnega človeka, human odnos in ljubezen do svoje domovine. Bil je dosleden ideji svobode in pravičnosti.

Po vojni se je zavzelo vključeval v izgradnjo porušene domovine. Čeprav je bilo njegovo področje dela pretežno v JLA, pa je vedno našel čas tudi za delo med ljudmi in v svojem domačem kraju.

Ko se je upokojil, se je posvetil delu v okolju, kjer je živel, enako pa se je posvetil svojemu priljubljenemu športnemu užitku – lovu. Rad je zahajal v gozdove Notranjske in Dolenjske. Rad se je odzval pri organiziranju zdaj že tradicionalnega lovskega teka v Hotedršici. Vse do letošnjega leta je bil prisoten in sprožil štartni strel. V letošnjem letu mu je to onemogočila zahrbtna bolezen, ki ji kljub svoji močni volji ni bil kos.

Takšen je bil pokojni Rado Pehaček. Zato ni čudno, da je za svoje bogato in plodno, predvsem pa hrabro življenje dobil najvišje priznanje – red narodnega heroja, več visokih državnih in družbenih priznanj. Naša občina pa mu je izkazala čast s podelitvijo naslova prvega častnega občana.

Občani Logatca in vsi ljudje v domovini in izven nje, ki smo ga poznali, smo z njegovo smrtjo izgubili dobrega in plemenitega tovariša.

SLAVA NJEGOVEMU SPOMINU!

Pred 40 leti smo se odločili ...

Ustanovitev Logaškega bataljona

Vse od leta 1941 je v Logatcu deloval rajonski odbor OF, od spomladi 1943 pa se je delo rajonskega odbora OF močno razširilo in okrepilo. Po vseh večjih krajih in tudi vaseh so bili organizirani odbori OF, partijske, mladinske, ženske in skojevske organizacije. V organiziranem delovanju so prednjačili mladinci in skojevci, saj je bilo izvedenih več uspešnih akcij, ki so slabile moč belogardističnih postojank. Delovanje pa je bilo usmerjeno tudi v priprave za množičen odhod mladine v partizane.

Ob kapitulaciji Italije, 8. septembra 1943, je akcija priprav za odhod v partizane dozorela in tako je bil 12. septembra 1943 odhod v partizane zares množičen, skoraj plebiscitaren, saj se je ta dan prostovoljno odločilo za odhod v partizane, za narodno osvobodilni boj, skoraj 200 mladih ljudi iz Logatca in okolice.

Tako množičen in prostovoljen odhod v partizane takoj po kapitulaciji Italije je bila organizirana akcija, ki je imela globoke korenine že v prvih dneh okupacije leta 1941 z organiziranjem odbora OF pod vodstvom Komunistične partije na Notranjskem. Pod takratnim vodstvom rajonskega odbora Komunistične partije in Osvobodilne fronte se je organiziral in formiral partizanski bataljon. Logaški bataljon je bil ustanovljen 12. septembra 1943 v Žibršah. Bataljon je štel okrog 200 borcev in bork, ki so bili iz območja takratnega logaškega rajona in sicer iz Dolenjega in Gornjega Logatca, Hotedršice, Planine pri Rakeku, Laz, Grčarevca, Jakovice, Unca in Slivice, nekaj borcev pa je bilo tudi iz vrst internirancev, ki so se vračali iz internacije. Ob ustanovitvi je imel bataljon tri čete, v vsaki okrog 60 do 65 borcev. Čete so bile

ob ustanovitvi bataljona razporejene: prva četa na Planini, druga četa v Žibršah in tretja četa na Ravniku nad Hotedršico. Borci so bili oboroženi s puškami in brzostrelkami, poleg tega pa je vsaka četa imela še štiri lahke mitraljeze, težki mitraljez ter ročni minometalec. Bataljon je imel v svoji sestavi tudi tri težke minometalce. Vse to orožje, predvsem lahko, so borci prinesli s seboj, saj so prišli v partizane oboroženi, težje orožje pa je bataljon dobil s pomočjo terenskih delavcev, ki so ga zbrali po terenu od razpuščene italijanske vojske.

Poveljstvo bataljona je bilo sestavljeno iz takratnih članov rajonskega odbora OF Logatec. Komandant je bil Leopold Škrabar – Vanja, politični komisar pa Anton Kramar – Zvone. Četna poveljstva so prevzeli starejši partizani, ki so se tedaj nahajali v Logaškem bataljonu.

Logaški bataljon je takoj po ustanovitvi začel z akcijami in v takratni, za razvoj NOB zelo ugodni splošni situaciji, prispeval k hitremu razpadu vseh belogardističnih postojank na območju takratne občine Logatec, razen postojank na Vrhu in v Rovtah. Zelo uspešno je bataljon izvedel likvidacijo belogardistične postojanke v Hotedršici in zavzel Hotedršico. Rezultat tega je bil, da se je šele čez čas ponovno ustanovila postojanka v Hotedršici. Logaški bataljon je s svojim obstojem in akcijami ustvaril osvobojeno ozemlje na širšem območju Hrušice in Žibrš ter s tem zagotovil povezavo osvobojenega ozemlja na Primorskem z osvobojenim ozemljem na Notranjskem in v Dolomitih.

Na področju Žibrš se je bataljon zadrževal do 20. septembra. V tem času je bataljon imel prvi spopad z Nemci in sicer nad Cestami, kjer se

Pred 40 leti smo se odločili ...

odcepi cesta proti Planini in Vehršam. Bataljon je zasekal na več krajih ceste, ki pelje iz Logatca v Rovte, da bi s tem onemogočil prodiranje Nemcev proti Rovtam, oziroma proti Idriji in tudi onemogočil vezo rovtarskih belogardistov z Logatcem. Ko je nemška blindirana kolona nameravala prodreti iz Logatca proti Rovtam, oziroma preko Veharš v Idrijo, jo je zaseda prve čete napadla pri cestni zaseki in prisilila Nemce k umiku.

V teh dneh se je začela prva nemška ofenziva proti osvobojenemu ozemlju slovenskega Primorja. Cilj ofenzive je bil učiti in zatreti vstajo na Primorskem, predvsem v Vipavski dolini, na Krasu ter zaustaviti in uničiti partizanski napad na Gorico. Na področju, kjer je bil Logaški bataljon, so Nemci začeli z zbiranjem svojih oklepnih enot od Logatca do Idrije. Idrija je bila od kapitulacije Italije osvobodjena, zato je bila prva naloga Nemcev v tej ofenzivi zavzeto Idrijo.

Logaški bataljon je dobil nalogo, da se premakne iz Žibrš na nove položaje v Črni vrh nad Idrijo, s tem, da onemogoči nemški prodor iz smeri Logatec – Hotedršica – Godovič v Črni vrh. Nemci so nameravali udariti v hrbet partizanskim enotam, ki so se borile na Goriški fronti, ter prodreti preko Cola v Vipavsko dolino in naprej proti Gorici.

Logaški bataljon se je ponoči 21. septembra 1943 premaknil v Novi svet ter nato preko osvobojenega Godoviča v Črni vrh. Naslednjega dne je zasedel položaje nad Godovičem ter imel že prve uspešne borbe z nemškimi oklepnimi silami, ki so prišle v Godovič in začele s prodiranjem proti Črnemu vrhu. Logaški bataljon je naredil dobre cestne ovire pod Klavžarjem, pri teh napadel nemško oklepno kolono in jo prisilil, da se vrne na izhodiščne položaje v Godovič. Naslednjega dne Nemci niso

ponovili svojega prodiranja proti Črnemu vrhu, pač pa so preko Idrijske gore in Razpoltja vdrl v Idrijo. S to nemško akcijo se je položaj Logaškega bataljona bistveno poslabšal, kajti prodor v Črni vrh je bil Nemcem omogočen iz Idrije po »francoski cesti«¹ preko Zadloga v Črni vrh.

Naslednjega dne, 24. septembra 1943, so Nemci z vso močjo udarili iz izhodišč proti Črnemu vrhu ter hoteli uresničiti svoj načrt prodora preko Črnega vrha in Cola v Vipavsko dolino in naprej proti Gorici. Logaški bataljon je že na vse zgodaj zasedel svoje stare položaje nad Godovičem in pri Klavžarju. Popoldne je sovražnik s silovitim napadom začel prodirati proti položajem bataljona. Ponovno jih je bataljon ob cestnih preprekah zadržal, tako da jim ni uspelo prodreti položaje bataljona. Čeprav je bil bataljon sestavljen predvsem iz mladincev – prostovoljcev in borbeno nepreizkušen, so se njegove enote borile izredno zagrizeno in prizadevale Nemcem občutne izgube. V bojih nad Godovičem pa je imel bataljon prve žrtve, saj sta bila smrtno ranjena Jože Tolazzi in Zdenko Gregorič, težko pa so bili ranjeni Vido Bajc, Rado Primic, Ivan Pakiž, Jakob Treben in Jože Gostiša.

Med tem časom, ko je Logaški bataljon odbijal napade Nemcev ter jih zadržal pod Klavžarjem, je sovražnik prebil položaje enot Idrijskega odreda in po »francoski cesti«² prodril z oklepnimi silami v Zadlog in Črni vrh ter prišel v hrbet Logaškemu bataljonu. Bataljon se je moral ponoči umakniti mimo nemških tankov, ki so požigali Predgrize in Lome, na Javornik. Tu je ostal tri dni, da so se lahko zbrali vsi borci bataljona, ki so bili v raznih zasedah nad Godovičem. Z Javornika se je po treh dneh bataljon premaknil v Novi svet.

Takoj po formiranju Logaškega bataljona na sektorju

Žibrš je takratni Okrajni komite KPS za Vrhniko pismeno predlagal CK KPS, da to enoto čimprej vključi v najbližjo operativno enoto, kajti iz opisanega delovanja se vidi, da je enota delovala kot samostojni bataljon. V primeru, če bi enota ostala na rovtarskem območju, je potrebno bataljon okrepiti s sposobnim poveljniškim kadrom.

Omeniti je treba, da je bil poveljniški kader Logaškega bataljona sestavljen iz tamkajšnjih terenskih delavcev in borcev bataljona.

Glavni štab Slovenije je odločil, naj se formira iz te enote novi Dolomitski odred. Za izvršitev te naloge je zadolžil poveljstvo novo formirane XVIII. divizije, katere komandant je bil Rado Pehaček iz Logatca, dober poznavalec situacije v Dolomitih, saj je bil komandant prvega Dolomitskega odreda.

Glavni štab je izdal nalog, da se iz enot XVIII. divizije takoj izloči 80 – 100 starih partizanov, ki so bili že prej v Dolomitih, s katerimi naj novo imenovani komandant drugega Dolomitskega odreda tovariš Rudolf Hribernik – Svarun, takoj krene v Dolomite ter vključi Logaški bataljon v novo formirani odred. Tovariš Svarun, ki je bil prej komandant novo formirane Ljubljanske brigade, je res v naglici zbral okrog 70 dobro oboroženih partizanov ter odšel v Dolomite, da izpolni nalogo glavnega štaba.

Logaški bataljon je do 30. septembra 1943 ostal v Novem mestu, nato se je premaknil proti cesti Kalce – Hrušica – Col z namenom, da gre preko železnice na Notranjsko. Verjetno v tem času komanda Logaškega bataljona ni še vedela o odločitvi glavnega štaba, da naj se bataljon vključi v novo formirani Dolomitski odred.

Ko je kolona Logaškega bataljona nad Grudnom prekoračila cesto Kalce – Hrušica, je naletela na nemško kolono. Po kratki borbi se je bataljon, ki ni bil obveščen o

premiku nemške kolone, vrnil v Novi svet ter zasedel položaje. Takrat je v Novi svet prišel tovariš Svarun s svojo skupino partizanov. Ker se je pripravljala na tem področju nemška ofenziva, je takoj popeljal bataljon preko Ravnika, Žibrš, Smrečja v Podlipo in naslednji dan na Koreno, kjer je bil pravzaprav formiran drugi Dolomitski odred, katerega jedro je bil Logaški bataljon, takšen kot je bil formiran v Žibršah.

Po vključitvi v novoustanovljeni Dolomitski odred je bataljon uspešno sodeloval pri rušenju prejšnjih in ob kapitulaciji Italije izpraznjenih postojank bele garde v Dolomitih in sicer: v Polhovem Gradcu, Horjulu in Koreni. Zelo važno nalogo je imel bataljon pri izvajanju mobilizacije, zlasti na območju logaške občine, kjer je mobiliziral nove borce ter zbral orožje. Z prihodom novih borcev je bil formiran novi 3. bataljon drugega Dolomitskega odreda. Večina bataljonskega in četnega poveljstva je bila sestavljena iz borcev Logaškega bataljona.

Kot samostojna enota je Logaški bataljon deloval do 30. septembra 1943.

Po uspešno izvršenih nalogah na širšem območju Dolomitov se je celotni Dolomitski odred ponovno zbral na Samotorci 16. oktobra 1943. Ker pa je bil Dolomitski odred podrejen operativnemu štabu za Slovensko Primorje, je ta odredil, da se odred razformira in porazdeli med enote Triglavske, pozneje XXXI. divizije.

Odred je 18. oktobra 1943 krenil mimo Šentjošta, Smrečja, Vrha ter Treh kraljev po dolini Račeve in 19. oktobra 1943 prišel na Ledine. Tu je bil Dolomitski odred razformiran tako, da sta dva bataljona to je 2. bataljon (Logaški) in 3. bataljon odreda odšla v Prešernovo brigado, ostali pa v Vojkovo brigado in na novo formirano idrijsko vojaško področje.

Logaški bataljon je tako

postal kot celota 3. bataljon VII. SNOUB »Franceta Prešerna« in ostal tak do usodnega napada Nemcev v prvih dneh meseca novembra.

Bataljon je bil več dni v vašici Jelovica na Blegošu. Nemci so bataljon opazovali s pomočjo daljnogledov in za napad izbrali izvirno akcijo. Na Hlavče njive so namreč pripeljali tri težke minomete in vod protitankovskih topov. Prav v trenutku, ko je bil bataljon zbran na politični uri okrog desete ure dopoldne, so Nemci odprli strahovit ogenj iz vsega orožja. Rezultat je bil porazen: več mrtvih ter prav tako mnogo težko ranjenih partizanov. Med padlimi je bil tudi Miro Puppis iz Gornjega Logatca. Po nemški akciji, pri kateri pa je šlo za izdajo, je bil bataljon tako oslabiljen, da je štab Prešernove brigade razformiral bataljon ter borce razdelil med 1., 2. in 4. bataljon brigade. Po razformiranju 3. bataljona (Logaškega) Prešernove brigade so bili ostali borci vključeni kot 3. četa v 4. bataljon Prešernove brigade, ki pa je postal 3. bataljon Prešernove brigade. Tako je dejansko prenehal obstojati Logaški bataljon, takšen kot je bil formiran pred dvema mesecema v Žibršah.

Skupščina občine Logatec je za svoj občinski praznik določila 12. september. Ta dan je izbran zaradi pomembnega dogodka v letu 1943, ko sta KPS in OF organizirali množičen odhod mladincev v partizane.

Tako množičen, organiziran in istočasni odhod v partizane okoli 200 pretežno mladincev – prostovoljcev iz razmeroma majhnega logaškega območja, pomeni v narodnosvobodilnem gibanju Slovenije poseben primer, zlasti če upoštevamo zelo težke razmere na območju takratne občine Logatec in še posebno samega mesta Logatec. Tudi dejstvo, da je bila ustanovljena takšna enota – partizanski bataljon, skoraj izključno iz prebivalcev Logatca in okolice, je močno vplivalo na moralno politično stanje v Logatcu in okolici. Ta partizanski bataljon je

bil največja enota, ki se je med NOB ustanovila na območju logaške občine in ki so jo sestavljali pretežno mladinci – prostovoljci Logatca in okolice.

Skupščina občine Logatec je dne 6. septembra 1975 podelila domicil logaškemu bataljonu, na zboru borcev in aktivistov Notranjske 9. 7. 1975 v Logatcu pa je podelila zastavo Logaškemu bataljonu.

Od približno 200 borcev, ki so bili ob formiranju bataljona v Žibršah, je danes živih še 83 borcev, 62 jih je padlo v partizanih, 48 pa jih je umrlo po vojni.

Letos bomo slavili v septembru 40-letnico ustanovitve Logaškega bataljona, zato bo vsem živečim borcem podeljena 10. 9. 1983 na zboru skupnosti borcev Logaškega bataljona »Medalja borca Logaškega bataljona«.

Na področju Žibrš bo odkrita tudi spominska plošča kot pomnik na 12. september 1943, ko je bil ustanovljen Logaški bataljon.

Skupščina občine Logatec bo na slavnostni seji 10. 9. 1983 podelila logaškemu bataljonu občinsko priznanje »12. september«.

Kombinat lesne industrije Logatec bo sprejel pokroviteljstvo nad Logaškim bataljonom, skupnost borcev Logaškega bataljona pa bo podelila družbenim in delovnim organizacijam plaketo skupnosti borcev Logaškega bataljona v zahvalo za dosedanje sodelovanje.

Borci Logaškega bataljona se zavedamo, da sami vseh teh nalog ne bi mogli izvršiti, zato smo vsem prav iz srca hvaležni za sodelovanje in pomoč ter izrekamo zahvalo vsem, ki so nam kakorkoli pomagali pri izvrševanju zastavljenih nalog.

Obljubljam pa, da bomo vedno in povsod pomagali v okviru naših možnosti izvajati naloge na prenašanju tradicij naše borbene revolucije na mlade, na katerih leži nadaljnja izgradnja naše socialistične domovine ter bodočnost bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti.

Bojan Ožbolt

Preskrba v Logatcu

Čeprav naša pot marsikdaj vodi v trgovino, pa o njej do zdaj še ni bilo dosti zapisanega v našem časopisu. Še najraje pogodrnjamo, češ da je založenost slaba, da je ta ali oni trgovec bil neprijazen in podobno. Malokdaj pa se skušamo vživeti v njihove probleme, kaj šele da bi jim pri razreševanju pomagali. Ko je problematika žgoča, želimo, da jo trgovci rešujejo sami, morda še naštejemo kakšen občinski organ, ki mora priskočiti na pomoč, ne spomnimo pa se ob tem na druge oblike pomoči, ki bi bile še kako dobrodošle. Vsi vemo, da imamo v večji KS potrošniške svete, ki naj bi odigrali svojo vlogo na ta način, da bi trgovcem svetovali pri razreševanju določene problematike, po drugi strani pa bi poskušali občanom razložiti težave, ki se občasno pojavljajo. Prav potrošniški sveti bi morali v takšnih trenutkih odigrati svojo vlogo. Ta način dela bo treba v prihodnje bolj uveljavljati, sicer bo zadovoljevanje občanov tudi v prihodnje odvisno le od prizadevanja trgovcev.

Če pogledamo založenost naših trgovin s prehrabeniimi artikli, potem lahko kar z zadovoljstvom ugotovimo, da je bila založenost v Logatcu dovolj dobra. Še posebno se to odrazi, če jo primerjamo z založenostjo v Ljubljani in bližnji okolici.

Res je tu in tam malo zaškripalo, vendar pa smo bili potrošniki prej ali slej zadovoljni. Ko je marsikje primanjkovalo praška, sladkorja, olja ali drugih stvari, smo to pri nas skoraj vedno imeli. Da ni prihajalo do prehudih pomanjkanj, se imamo v veliki meri zahvaliti občinskim rezervam, iz katerih so pravočasno in učinkovito priskočili na pomoč. Če pri tem ne bi bilo odtekanja raznih artiklov (prašek, olje itd.) tudi izven občine, bi bili naši občani lahko vedno preskrbljeni. Tudi pomoč Kmetijske zadruge je bila učinkovita predvsem pri preskrbi z mesom in siri. Večkrat so bile potrebne intervencije pri Mercatorju in Tovarni mesnih izdelkov, da so se stvari vsaj za silo reševale. Pri preskrbi z mesom pa so v veliki meri pripomogle še Emona in Hmezd. Ko ni bilo nikjer dobiti

mesa, sta nam prav ti dve organizaciji reševali problematiko preskrbe z mesom in mesnimi izdelki.

Želeli bi vsaj v kratkem opozoriti tudi na kulturo nakupovanja, ki le ni pri vseh takšna, da bi bili z njo zadovoljni. To se opazi predvsem v času, ko je v trgovini množica ljudi in želijo vsi čimhitreje dobiti blago in ga plačati. Takrat lahko slišimo precej pripomb, ki nikakor niso na mestu. Če zmanjka kakšne stvari (kruha, mleka ali podobno) potem je srd še večji. Ne znamo preceniti, da je težko naročiti in tudi dobiti takšno količino, ki bi zadovoljila vse potrošnike. Pojavljajo se še tudi posamezniki, ki pozabijo, da je samopostrežni način organiziran tako, da je treba pri blagajni nabrati blago v celoti plačati. K sreči so to le posamezniki in še to redki.

Če že govorimo o kulturi nakupovanja, je treba reči, da se ta še v najbolj negativnem pogledu odraža po odhodu iz trgovine. Kar precejšnje število nakupovalcev ne ve, da je treba razne ovitke (sladoledov, žvečilnih gumijev ipd.) odložiti v smetnjake, ne pa metati po tleh, misleč, da so ljudje plačani, da to pospravijo.

Videz kraja in ljudi se zrcali tudi v odnosu do čistoče in urejenosti. Mislim, da je prav, da omenimo tudi to, da se ljudje nikakor ne morejo navaditi hoditi po cesti in pločnikih, kar se posebej odraža pri novi trgovini Mercator, ko kljub raznim ograjam hodijo po zelenici.

V letošnjem času je prišlo večkrat do spreminjanja delovnega časa. Mislimo, da so sedaj stvari stekle in da ne bo več premikanja časa odprtja in zaprtja trgovin. Pri občanah obstajajo želje, da bi bile trgovine odprte do 20.00 ure, kar pa je trenutno zaradi prevoznih onemogočeno.

Prav je, da omenimo tudi to, da sta trgovini na Tovarniški ulici in v KS Tabor postali pretesni. Zato bo nujno potrebno razmišljati o razširitvi teh trgovin in tudi o gradnji še kakšne trgovine v novih soseskah. Tako bomo lažje reševali žgoče probleme občanov na tem področju.

Bogomir Ajdic

OBVESTILO

porabnikom bencinskih bonov

Oddelek za notranje zadeve Skupščine občine Logatec naproša voznike motornih vozil, naj dvignejo bencinske bone v dneh, ki bodo določeni za posamezno krajevno skupnost. Vozniki bodo o času delitve pravočasno obveščeni. Dogajalo se je, da so posamezniki prihajali po

bone tudi še v juniju, čeprav je bila delitev ob koncu aprila. To otežuje delo upravnega organa za notranje zadeve. Zato prosimo voznike, naj bodo disciplinirani in dvignejo bone v določenih dnevih.

NAČELNIK ODELKA
Franc Korenč

Uspešno gospodarjenje v I. polletju 1983 v TOK Gozdarstvo Logatec

V preteklem polletnem obdobju smo v TOK Gozdarstvo Logatec poslovali uspešno. Planske obveznosti blagovne proizvodnje pridobivanja lesa smo prvič od obstoja TOK Gozdarstva Logatec realizirali 53 %, čeprav je gozdno proizvodnjo v februarju in marcu onemogočila debela snežna odeja. Tedaj smo zaposlili fizične delavce na KLI-ju v TOZD-u Drobno pahištvu.

Celotni prihodek je bil realiziran v odnosu na plan 61 %, glede na leto 1982 pa je indeks 144. Porabljen sredstva so dosežena 64 %. Dohodek je realiziran 56 %, indeksni odnos glede na leto 1982 pa je 134.

Obseg in struktura izkoriščanja gozdov sta pogojena z vlaganji v biološke in tehnične naložbe ter gozdne ceste. V letošnjem letu smo zaključili z deli na dveh gozdnih

cestah in sicer Martinj hrib-Gradišče - dolžina ceste 3,05 km in Trtovska grapa-Trate - dolžina ceste 2,15 km. Z gradnjo gozdnih cest Gradišče-Košovec v k.o. Gor. Logatec in Novosveški tali-Strnad bomo pričeli v začetku avgusta 1983. Poleg gozdnih cest bomo zgradili še 18 km traktorskih vlak.

Območna in republiška SIS-a za gozdarstvo nam vsako leto namenita sredstva za obnovo, nego in varstvo gozdov skupaj s porabniki lesne surovine.

TOK Gozdarstvo Logatec si bo še v prihodnje prizadevalo skupno s kmeti-gozdnimi posestniki prispevati svoj delež k splošnim naporom za stabilizacijo, saj je les naša edina obnovljiva surovina, gozd pa naše bogastvo.

F. Mihevc

Poročilo o polletnem poslovanju Konfekcije

V prvi polovici leta smo dosegli zelo dobre rezultate poslovanja napram preteklemu letu istega obdobja:

	VI/82	VI/83	Indeks
Celotni prihodek	69.492.297,00	95.522.151,10	137
Dohodek	26.796.456,10	37.936.512,15	142
Izvoz-fakt. real.	1.517.892,70	3.128.418,35	206
Akumul.	7.497.694,20	12.971.026,80	173
Posl. skl.	6.827.782,80	11.946.167,10	175

Takšne uspehe smo dosegli predvsem zaradi pravočasne nabave surovin in povečanja produktivnosti v proizvodnji. Vsa predčasna nabava je bila možna vsled devizne participacije, katero je naša delovna organizacija odstopala dobaviteljem, to pa tudi kaže, kako nujen je izvoz tudi za nabavo materiala za domače tržišče. Prav zato smo bistveno povečali pogodbe za izvoz, pri tem pa nastajajo težave za pravočasne dobave zaključenega blaga na domačem tržišču.

V enoti Protektor je delo potekalo brez zastojev, saj je bila nabava

materiala pravočasna, tako smo dosegli in presegli fizični in finančni polletni plan. Tudi za v naprej so izgledi dokaj ugodni, v kolikor ne pride do nepredvidenih zastojev.

Osebnih dohodkov so ostali na nivoju OD v mesecu decembru 1982, medtem, ko bo v drugem polletju treba upoštevati doseženo rast dohodka, s tem pa tudi popravek osebnih dohodkov.

Uspehi prvega polletja pa nam je garancija uspešnega poslovanja do konca leta.

Anton Jernejčič

Ob večjih prizadevanjih - manjši osebni dohodek

Poslovanje Gradnika v 1. polletju 1983

Gospodarjenje Gradnika v letošnjem prvem polletju je bilo ukleščeno v primež krize, ki je tako značilna za gradbeništvo. Razmere v svoji posledici povzročajo zaostajanje rasti cen za splošno rastjo inflacije, slabšajo položaj gradbenega delavca, s tem ko manjšajo možnost ustvarjanja primerne dohodka. Gibanje dohodka, njegova rast, edino daje možnost rasti tudi osebnim dohodkom, ki pa so iz leta v leto stvarno manjši.

Stabilizacijska naravnost vseh naših prizadevanj je dosegla fizično večjo proizvodnjo (ne le številčno) kot lani, vendar so stroški svoje opravili, zato je bil osebni dohodek manjši od prizadevnosti delavcev Gradnika v 1. polletju.

Iz finančnega poročila izhaja prav gotovo ugodna ugotovitev, da delovna organizacija ni poslovala z izgubo (v nadaljnjem navajamo zaokrožene številke):

	1982	1983	indeks
celotni prihodek	93.162.000.-	134.370.000.-	144
porabljen sredstva	57.370.000.-	84.978.000.-	148
dohodek	35.790.000.-	49.391.000.-	138
obveznosti iz dohodka	9.328.000.-	13.723.000.-	147
čisti dohodek	26.463.000.-	35.668.000.-	134
- osebni dohodek	18.283.000.-	22.781.000.-	124
- skupna poraba stanovanjski del	1.131.000.-	985.000.-	87
- skupna poraba splošni del	723.000.-	865.000.-	119
- rezervni sklad	895.000.-	1.235.000.-	138
- poslovni sklad	5.430.000.-	9.802.000.-	180

Seveda do konca leta čakajo delavce Gradnika prenekateri napori: ostvaritev prevzetih obveznosti, usklajitev pogodbenih odnosov z investitorji, primerna oskrba z reprodukcijskimi materiali in nadomestnimi deli za stroje in opremo. Zbor delavcev je bil docela soglasen ob razmišljanju o rezultatih 1. polletja, da bo moral zavestno vsakdo v okviru svojih del, nalog in pooblastil storiti še kaj več za enak oz. manjši denar.

Taisti zbor delavcev in delavski svet sta soglasno sprejela tudi usmeritve za doseganje boljših učinkov v zaostrenih pogojih gospodarjenja:

- boljša izraba delovnega časa, opreme, strojev in materiala,
 - zmanjšanje stroškov,
 - prihranek materialov,
 - prizadevanje za pravočasnejši priliv plačil,
 - boljša organizacija dela in pogostejše preverjanje razlogov za slabšo organiziranost,
 - sankcije zaradi nedelavnosti, nestrokovnosti, neprizadevnosti
 - nagrada za boljšo, kvalitetnejšo in prizadevnejšo aktivnost.
- Sprejete usmeritve lahko zagotovijo trdnjši položaj in zadovoljivo socialno varnost delavcev za naprej.

Uspešno prvo polletje 1983 TOZD Valkarton

Po preteku šestih mesecev letošnjega leta lahko ugotovimo, da je poslovni rezultat naše TOZD uspešnejši kot smo pravzaprav pričakovali. Že podatek o 25 % povečanju prihodka glede na prejšnje leto pove veliko. Na povečan celotni prihodek je vplival predvsem večji obseg proizvodnje v obeh obratih (v obratu proizvodnje valovitega kartona za 1840 ton oz. 10 % in v obratu predelave za 1858 ton oz. 19 %); izvoz se je povečal za 24 % ob višji ceni izdelka, ravno tako pa se je povečala tudi produktivnost. Porabljen sredstva so višja za 20 % vendar se je poraba glede na večjo količinsko proizvodnjo bistveno zmanjšala.

Tu je potrebno omeniti uporabo povprečno nižjih gramatur papirjev, zamenjavo nekaterih vrst papirjev, boljšo ceno za papirne odpadke in nižje obračunano amortizacijo po predpisani stopnji, ki je bila v preteklem letu občutno previsoka. Tako je dohodek porasel za 64 %, čisti dohodek pa je za 67 % večji kot v I. polletju 1982. Del čistega dohodka porabljenega za OD v I. polletju je večji za 27 %, medtem, ko je ostanek čistega dohodka 182 % večji kot v enakem obdobju lanskega leta.

To so glavni kazalci oz. rezultati naših skupnih prizadevanj v prvem polletju. Opozoriti velja še na podatek, da so se nam 5. maja dvignile cene vseh papirjev, medtem, ko

smo naše cene dvignili šele v mesecu juniju. Dejanski rezultat naše TOZD bi bil tako še boljši, saj smo vse negativne elemente nadomestili s povečano proizvodnjo in povečanim izvozom v Grčijo. Za dosežene rezultate gre zasluga v veliki materialni prodajni službi, ki je zagotovila dovolj naročil in seveda vsem sodelavcem, ki so se trudili, da so imeli dovolj ustreznih surovin ali pa smo jih vsaj uspeli nadomestiti s primernimi nadomestili.

Prodaja na tujem trgu je bila dovolj uspešna, čeprav smo imeli probleme pri zagotovitvi kvalitetnih surovin (Plaški). Prav zaradi tega smo storili prve korake pri sporazumevanju za skupen izvoz z Natronko iz Maglaja, ki nam je že dobavila količine papirja. Naročil imamo trenutno dovolj, tako, da tudi za drugo polletje programiramo proizvodnjo, ki naj ne bi bila slabša kot v minulem obdobju, še posebno ob dejstvu, da je trenutno surovini dovolj, vendar bomo morali strmeti k zniževanju vrednosti zaloga do tiste meje, ki zagotavlja optimalno programiranje in organiziranje proizvodnje.

Ekonomska sanacija se za našo TOZD torej uspešno uveljavlja vsaj v tistem delu, ki je odvisen od nas, tukaj delamo. Z našim vztrajnim prizadevanjem in prenašanjem delovnega elana in vzpodbud pa lahko vplivamo tudi na delo drugih, predvsem naših dobaviteljev in kupcev.

Mitja RUPNIK